

значущі програми, невідкладні заходи, що допомагає у найкоротші терміни здійснювати оптимізацію та, при потребі, лімітування бюджетних витрат, забезпечується контроль за цільовим витрачанням бюджетних коштів, надаються позички на покриття тимчасових касових розривів. Завдяки достовірності та різноплановості облікової бази даних про виконання бюджетів усіх рівнів маємо механізми перспективного планування фінансових потоків та їх коригування при потребі.

Казначейська система дозволяє максимально точно прогнозувати ресурси держави для прийняття управлінських та стратегічних рішень. Чітка та скоординована діяльність органів Державної казначейської служби України спрямована на забезпечення своєчасного надходження та цільового використання державних ресурсів, чим досягається розв'язання важливих завдань бюджетної політики держави щодо розбудови економіки та здійснення відповідних реформ.

Саме сьогодні при визначенні курсу України в політичній та економічній сферах щодо напрямків подальшого руху країни, аналіз казначейської системи виконання бюджетів має дати відповіді щодо можливості здійснення соціальних та економічних зрушень для розбудови та відродження економіки.

Не зважаючи на двадцятирічний досвід казначейської системи, лише в останні роки науковці почали більш активно досліджувати його функціонування. В умовах економічної й фінансової кризи гостро постає питання ефективного управління наявними фінансовими ресурсами на всіх рівнях, тому особливої уваги заслуговує питання можливостей та стану використання грошових ресурсів, що концентруються на Єдиному казначейському рахунку. Основним завданням Державного казначейства є оперативне управління фінансовими ресурсами в системі казначейства з метою підвищення ефективності використання. Від організації роботи Державного казначейства, насамперед такої його функції, як управління фінансовими ресурсами в системі казначейства, залежатимуть і виконання бюджету, і макроекономічні процеси в державі. Роль казначейської служби в бюджетному процесі та у виконанні бюджету сьогодні вища порівняно з початком його діяльності.

Список літератури:

1. Альєр М. Ми очікуємо зростання української економіки// Казна України. - 2010. - №7 . - С.3 .
2. Баранова В.Г., Курганська Е.І. Менеджмент фінансових потоків в казначейській системі.// В.Г Баранова, Е.І. Курганська // Збірник наукових праць «Вісник соціально-економічних досліджень». - Одеса: ОНЕУ.- 2014.-№53,с.81-88
3. Пасічник Ю.В. Менеджмент фінансовими ресурсами у системі казначейства України. // Збір.наук. праць Черкаського держ. технологічного університету. Серія: Екон.науки: Вип.33, у 3 ч./ МОН України, ЧДТУ. – Черкаси : ЧДТУ, 2013. – Ч.ІІ. – С. 5-9
4. Електронний ресурс: режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua> Офіційний веб - портал Державної казначейської служби України.

Олексій КУШНІР

Тернопільський національний економічний університет

ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ ЯК ІНДИКАТОР ПРОЗОРОСТІ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Одним із інструментів фіскальної (бюджетно-податкової) політики будь-якої країни є державні закупівлі.

В Україні першим нормативно-правовим актом, яким регулювалась сфера державних закупівель в цілому став Закон України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” від 22 лютого 2000 р. № 1490-III, який набрав чинності 11 липня 2000 року. До цього часу процес витрачання розпорядниками (головними розпорядниками) бюджетних коштів регулювався відомчими або галузевими нормативно-правовими актами. Виходячи із цього, часовий відрізок з 11 липня 2000 року по сьогоднішній день, можна поділити на чотири періоди, а саме:

- перший період – з 11.07.2000 року по 01.04.2008 року. В цей час основним нормативним документом, яким регулювалась сфера державних закупівель був якраз Законом України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” від 22 лютого 2000 р. № 1490-III;

- другий період – з 22.10.2008 року по 31.07.2010 року. В цей період сфера державних закупівель регулювалась Положенням про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 921;

- третій період – з 01.08.2010 року по 19.04.2014 року. В цей період сфера державних закупівель регулювалась Законом України “Про здійснення державних закупівель” від 01 червня 2010 року № 2289-VI;

- четвертий період – з 20 квітня 2014 року по сьогоднішній день. На сьогоднішній день сфера держзакупівель регулюється Законом України “Про здійснення державних закупівель” від 10 квітня 2014 року № 1197-VII.

Основні принципи та загальні положення проведення державних закупівель у всіх вище наведених нормативних документах якщо не ідентичні то багато в чому схожі. Але в кожному із них можна виділити ряд норм, які виступають своєрідними показниками відкритості та прозорості сфери державних закупівель. Такими нормами можна вважати:

- 1) кількість випадків, на які не поширюється дія профільного нормативного документу в сфері держзакупівель та динаміка зміни цієї кількості протягом всього строку його дії;

- 2) кількість винятків, коли застосовується неконкурентна процедура закупівля в одного учасника (переговорна процедура закупівлі) та динаміка зміни цієї кількості протягом всього строку дії нормативного документу;

- 3) перелік документів по процедурах закупівель, які підлягають оприлюдненню.

Якщо Закон України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” від 22 лютого 2000 р. № 1490-III розглядати дещо опосередковано, оскільки він став першим узагальнюючим нормативним документом в цій сфері і, крім того, фактично легалізував загальновідомі корупційні схеми за участю Тендерної палати України, то решту три документи, про які вже згадувалось вище, можна розцінювати як успішні кроки в сторону забезпечення прозорості та відкритості сфери державних закупівель.

Але навіть період у сім років із сучасними темпами розвитку громадянського суспільства в Україні та інформаційних технологій є досить значним. Тому в процесі аналізу нормативних документів, якими регулювались і регулюються державні закупівлі з 2008 року по сьогоднішній день, можна виділити окремі тенденції, які яскраво ілюструють кроки держави в особі Уповноваженого органу в сфері державних закупівель у напрямку забезпечення публічності інформації про використання бюджетних коштів їх розпорядниками.

Зменшення кількості випадків, на які не поширюється дія профільного нормативного документу в сфері державних закупівель, збільшення переліку документів по процедурах закупівель, які підлягають оприлюдненню для загального доступу, незначна кількість винятків для застосування неконкурентних процедур, разом із прийняттям Закону України “Про відкритість використання публічних коштів”, який станом на сьогоднішній день перебуває на підписі у Президента України, дозволяє констатувати факт наявності вже зрілого громадянського суспільства в Україні, з думкою якого вимушені рахуватись представники нашої політичної еліти. Що, безумовно, є позитивним сигналом для країни в цілому на її шляху до європейської інтеграції.

Список літератури:

1. Закон України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” від 22 лютого 2000 р. № 1490-III.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року № 921 “Про затвердження Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти”.
3. Закон України “Про здійснення державних закупівель” від 01 червня 2010 року № 2289-VI.
4. Закон України “Про здійснення державних закупівель” від 10 квітня 2014 року № 1197-VII.